N°. 2466

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 8 JUNIJ.

Uithoofde van den *H. Sakramentsdag* zal de TIJD morgenavond niet verschijnen.

AMSTERDAM, 6 Junij.

In de zitting van gisteren zijn slechts twee redevoeringen gehoord, omdat de Kamer ten half twee ure hare werkzaamheden tot heden heeft gestaakt. Zulks is geschied op het voorstel van den heer Thorbecke, 'twelk, ondersteund door de heeren van Nispen en de Brauw, de algemeene goedkeuring heeft weggedragen. De reden daarvan was, dat in den ochtend van gisteren binnen de residentie is aangekomen de Mechelsche St. Cæcilia vereeniging, ten einde het hare bij te dragen tot leeniging van de ramp, die in 't voorjaar velen onzer landgenooten getroffen heeft. In den namiddag van gisteren zou de vereeniging een koncert in het Park geven, en de Kamer heeft bij monde van den voorsteller gemeend, dat de Nederlandsche Vertegenwoordiging behoorde te doen blijken van hare belangstelling voor deze waardige vreemdelingen, met hare werkzaamheden te staken vóór den aanvang van het feest.

De zitting was alzoo kort, maar daarom niet minder belangrijk. Twee sprekers toch voerden het woord, die gewoon zijn in de Kamer de aandacht te trekken: de heer Meeussen en de heer van Hall.

De heer Meeussen heeft het ontwerp verdedigd, vooral tegen de aanvallen der bestrijders. Hij merkt al aanstonds op dat de wet meer op staatkundige dan op finantiëele redenen is bestreden. De heer van Lennep heeft beweerd, dat het gemaal hier te lande niet zoo impopulair was, en dat de belasting regtmatig is en op historische grondslagen steunt. Dit nu betwist de heer Meeussen, en hij geeft daarom een geschiedkundig overzigt van deze belasting, waaruit blijkt, dat zij steeds dan eerst werd ingevoerd, als men tot den uitersten nood gedreven was, om weer van hare afschaffing werk te maken, als die nood verdwenen was. Hij herinnert in 't bijzonder wat in den laatsten tijd is gebeurd. De heer van Hall heeft reeds in 1847 verklaard, dat als de schaalregten werden afgeschaft, ook de accijns op het gemaal zou afgeschaft worden. Die belofte is door den heer van Hall eerlijk vervuld; want hij bood een ontwerp aan tot afschaffing van den accijns op de rogge, met de verzekering dat de accijns op de tarwe ook zoodra mogelijk zou worden afgeschaft. Dat voorstel werd toen onder anderen en met *warmte* ondersteund door den heer van Goltstein, die daarbij betoogde dat de accijns het voorwerp wel degelijk duurder maakt; terwijl hij thans tegen deze voordragt te velde trekt als tegen een maatregel, die niet dan teleurstelling kan baren. Maar 't is de heer van Goltstein alleen niet, die thans bestrijdt wat hij vroeger verlangde. De heer de Kempenaer was in 1848 lid van het ministerie, dat in Limburg de plegtige verklaring liet aanplakken en afkondigen, dat de accijnsen op de *eerste* levensmiddelen zouden worden afgeschaft. De spreker, na erkend te hebben dat deze voordragt door het ministerie met ernst en eerlijkheid is aangeboden, betreurt het dat daarvan een staatkundige quæstie door de bestrijders gemaakt is. Hij acht dit schadelijk. De natie heeft regt dat eene aangelegenheid als deze behandeld wordt buiten alle partijschap, naar de innerlijke waarde die zij heeft. Mogt men al beweeren, dat het ministerie getreden is in het voetspoor der oppozitie, hij, spreker, zal zijne vrienden zoo vleijend niet behandelen als de bestrijders van het ontwerp doen. Maar hij vraagt, of het der Regering tot eenige oneer verstrekt, wanneer zij door overtuiging hare denkbeelden wijzigt? Hij heeft wel eens hooren zeggen, dat dit juist eene der uitnemende voordeelen van de konstitutioneele regering is, en dat is volkomen waar. Maar teregt merkt de spreker op, dat dit alles hier niets afdoet en dat hier moet worden gehandeld buiten alle konsideratie van partijschap. Hij bespreekt de vraag of bij het afschaffen van accijnsen het gemaal op den voorgrond moet staan? Hij beroept zich hier op den heer van Goltstein en zijne rede in 1847 gehouden, ten betooge hoe de accijns op het gemaal drukt. Hij bestrijdt den heer van Lennep, die het gemaal daarom zoo goed vindt, omdat het op allen drukt. Dat beginsel wraakt de spreker. Het zou leiden om de belastingen te doen drukken op het onvermogen. Hij treedt vervolgens in de werking van den accijns; schetst den druk der formaliteiten en belemmeringen en wijst op de vervolgingen, vexatiën en verdere ongelegenheden, waartoe die accijns aanleiding geeft. De regtbanken hebben in 1853, 1194 belastingszaken behandeld, zijnde juist het 1/12 deel van alle aangebragte zaken. De statistiek toont het niet aan, maar men mag het er zeker voor houden, dat zich daaronder ook een groot getal vervolgingen ter zake van dezen accijns bevond. Wordt de accijns afgeschaft, dan zal de industrie der broodbereiding, die hier nog in hare kindschheid is, eene hooge vlugt nemen. Hij wijst ook op de fabrieken te Antwerpen, te Brussel en elders; zoodat de broodprijzen daar juist zoo veel verschillen, als het bedrag van onzen accijns. Men zegt wel, dat de afschaffing niet baten zal en dat de prijs van het brood niet zal verminderen, maar zoodanige stellingen moet men bewijzen. Hij merkt daarbij op, dat de accijns 20 pCt. bedraagt van de waarde van het voorwerp en dat moet drukken. De bakkers zullen dien accijns niet in hun zak steken, want er zal konkurrentie ontstaan, die dit wel zal beletten. Men heeft wel opgemerkt, dat de accijns ongevoelig wordt gedragen, maar daarin zit juist het kwaad; daarom heeft hij zoo lang stand gehouden; van daar de vele opcenten, die er op gelegd zijn. Men zegt wel, dat de maatregel alleen voor het platte land gunstig zal werken, maar spr. meent, dat de Regering gedaan heeft [illegible] wat haar mogelijk was, om den goeden invloed [illegible]. Hij treedt [illegible] in eene bere[illegible], dat de Indische hulpbronnen van 1853—18[illegible] bedrag van 281 millioen hebben opgeleverd, waar[illegible] 21 mill. tot herstel van het muntwezen moeten worden afgetrokken. Na 1849 heeft men 5 mill. bespaard, op den doorvoer van produkten. Zoo men dit vroeger gedaan had, dan had men elk jaar 5 mill. meer overgehouden. Het blijkt, naar het hem voorkomt, dat de Oost jaarlijks ongeveer 18 à 19 mill. kan afwerpen; zoodat men, naar het hem toeschijnt, wel degelijk tot den voorgestelden maatregel kan overgaan.

De minister van Buitenl. Zaken heeft, na de belangrijke redevoering van den heer Meeussen, die ons veel genoegen heeft gedaan, het woord opgevat, niet om reeds nu de wet te verdedigen, hij zal zulks overlaten aan zijn generaal en chef, den minister van Finantiën, maar om *en tirailleur* het terrein te zuiveren van de daar rondom opgehoopte bezwaren. Hij beklaagt zich dat de aanvallers woorden hebben gebruikt, harder dan ze ooit door de oppozitie zijn gebezigd. De heer v. Hall heeft oog voor oog en tand voor tand genomen, en is op zijne beurt tegen zijne bestrijders vrij onzacht te velde getrokken. Hij verklaart dat hunne finantiëele gedachten zijne sympathie nimmer hebben gehad. Hij hecht niet aan stilstand, waar de finantiëele toestand zelf niet stil staat. In staatkundige aangelegenheden is hij voor gematigden vooruitgang. In finantiëele zaken is hij voor snellen vooruitgang, voor wat de voortgang der finantiën betreft, en voor gematigden vooruitgang in de toepassing op de kontribuabelen. Het is onmogelijk te zeggen wat dat beteekent. Wij geven 't gelijk wij 't vinden aangeteekend in 't beknopt verslag, dat voor ons ligt. Hij noemt het gematigde vooruitgang, waar de Staat jaarlijks een overschot heeft van 4 tot 9 millioen, na geld te hebben besteed tot amortizatie, zoodat sinds 1849 twee millioen aan renten bespaard zijn, en waar de opbrengst der belastingen jaarlijks toeneemt: daar mag aan de belastingschuldigen wel eene verligting worden verleend. Dat is zijne stelling; die ze beaamt heeft zijne sympathie; die ze bestrijdt, heeft ze niet. Het is het denkbeeld der meerderheid in de Kamer zoowel als van de Regering. Hij herinnert, niet ten onregte, dat daar in de Kamer gehandeld wordt ten aanhoore der natie, die zal oordeelen. Z. Exc. regtvaardigt vervolgens het voorstel van de verwijten, daartegen bepaaldelijk door den heer de Kempenaer in het midden gebragt. Hij merkt aan, dat populariteit niet kwaad is, maar goed en nuttig, mits zij niet valsch zij: en hoe kan eene populariteit valsch zijn, als de maatregel, die haar voortbrengt, in 't belang van 't land is? Hij heeft overigens genoegzaam getoond, dat hij geene impopulariteit vreest, wanneer het belang van het land vordert, dat men vasthoudt. Het voorstel is niet ondoordacht, noch onverwacht. Dat de oppozitie vooruit geweest is, dat is zeer natuurlijk en gebeurt overal en altijd; omdat zij verantwoordelijkheid heeft, en juist om dezelfde verantwoordelijkheid is een ministerie meer terughoudend. Nu is er tusschen 1853 en 1855 eene groote tusschenruimte. Er is meer ondervinding opgedaan, ten aanzien der opbrengst van de belastingen; er is meer aan renten bespaard; er heeft meer rendement uit de Oost plaats gehad; en de Europeesche toestand geeft hem nu meer dan toen gerustheid. Daarenboven, in 1853 sprak de heer van Doorn, en er was een merkelijk verschil van taal tusschen den heer van Doorn en de heeren van Hall en Donker. De heer van Doorn trad dien ten gevolge om bekende redenen af. In 't voorbijgaande wordt hier de heer de Kempenaer te regt gezet voor eene hatelijke insinuatie tegen den heer Schimmelpenninck. Vervolgens geeft de heer van Hall verklaring van den gang van dit ministerie, dat omtrent deze zaak eensgezind is geweest. Het heeft tot stelsel aangenomen afschaffing van belasting en vermindering van schuld. Hij heeft daar nooit anders over gedacht. Hij wijst er op hoe de *Nederlander*, sinds drie maanden, klopt op het aambeeld, dat het ministerie zwicht voor de oppozitie. Maar hij beroept zich op al zijne antecedenten, dat hetgeen hij thans doet steeds is gelegen geweest in zijne rigting en in zijn stelsel, door woorden en daden kenbaar gemaakt. Daarenboven gaat het ministerie niet in de rigting der oppositie. Deze heeft voorgesteld afschaffing van accijnsen op *levensbehoeften*; hij heeft reeds in 1833 verklaard dat hij wil afschaffing van accijnsen op de eerste *levensmiddelen*. Wat later plaats heeft gehad heeft zulks met der daad bewezen. Hij meent daarom dat de Regering zelfstandig is gebleven en dat zij niet is de dienares der oppozitie, die voorstellen heeft gedaan tot afschaffing van den accijns op het geslacht en op de brandstoffen, welke voorstellen door de Regering zijn bestreden, om de afschaffing van den accijns op het gemaal mogelijk te laten. Het beknopt verslag stipt aan, dat hier de minister zijne rede vooral rigt tegen de aanvallen van den heer de Kempenaer. Tegen den heer Hoffman merkt hij aan, dat op den duur de afschaffing van 't gemaal even voordeelig zal werken voor de steden als voor de dorpen. Mogt men nu dat voorstel verwerpen, dan opent men de gelegenheid tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen, waardoor men de kans voor lange jaren zou afsnijden, om het gemaal vrij te maken.

Vervolg van het Verslag van het onderzoek in de afdeelingen der Kamer nopens het wetsontwerp tot regeling van het Lager en Middelbaar Onderwijs:

Maar hoe behoort dan door den wetgever in de behoefte aan godsdienstig schoolonderwijs te worden voorzien? Naar het oordeel dezer leden of van de meeste hunner blijft onder de bestaande omstandigheden, nu de twee hoofdafdeelingen der Christen-bevolking hier te lande meer dan ooit over elkander staan, niets anders over dan splitsing der openbare school; niet bij uitzondering maar als regel; niet bij wijze van gunst, maar als een uitvloeisel der gelijke bescherming, bij de Grondwet aan alle kerkgenootschappen toegekend, en der aanspraak van alle staatsburgers op een voldoend lager onderwijs voor hunne kinderen. Zij wilden met andere woorden, dat afzonderlijke openbare scholen voor Protestanten, Roomsch-Katholieken en Israëliten wierden opgerigt. In die plaatsen, waar de omstandigheden de splitsing der openbare school niet gedoogden, zou het beginsel, nedergelegd in art. 22 en 23 van het reglement van 1806, voor de gemengde school behouden moeten blijven.

Bij de ontwikkeling van hun hoofddenkbeeld werd door deze leden beweerd, dat zij geenszins de vestiging van openbare gezindheidsscholen bedoelen, welke, naar hun gevoelen ten onregte, somtijds sekte-scholen worden genoemd. Zulke scholen hebben de bepaalde bestemming, om aan de leerlingen, te gelijk met het maatschappelijk en godsdienstig onderwijs, ook de [illegible]

het kerkgenootschap mede te deelen, waarin die leerlingen worden opgevoed. Zij bewegen zich tot zekere hoogte op kerkelijk terrein en kunnen nimmer onder de openbare scholen worden gerangschikt.

De diakonie-scholen, waarvan art. 3 van het reglement van 1806 spreekt, behooren tot deze klasse. Daarom zou dit echter niet beletten, dat b. v. op eene Hervormde gezindheidsschool het onderwijs in de godsdienst, even als op de openbare afzonderlijke, aan de Kerk overgelaten wierd. In tegenstelling nu van zulke gezindheidsscholen wordt door deze leden de vestiging van afzonderlijke scholen voorgestaan, de scheiding der leerlingen alleen in zoo ver als het, zonder te kort te doen aan het godsdienstig karakter van het onderwijs, niet mogelijk is hen onder de leiding van denzelfden onderwijzer te vereenigen. Het zijn dus geenszins, zoo als de Regering het heeft willen doen voorkomen, afzonderlijke scholen voor Gereformeerden, Lutherschen, Doopsgezinden enz., die zij verlangen. Zij willen, dat, nevens de openbare scholen voor Roomsch-Katholieke leerlingen, andere voor Protestantsche leerlingen bestaan, waar noch de bijbel, noch het gebed behoeft te worden geweerd, en bij het onderwijs in de geschiedenis des vaderlands over de kerkhervorming, den opstand tegen Spanje en den vrede van Munster wordt gesproken, zoo als Protestantsche ouders dit voor hunne kinderen kunnen vorderen.

Nog werd van deze zijde opgekomen tegen het beweren der Regering, dat de zoogenaamde gemengde scholen, in dien zin als men deze uitdrukking thans opvat, hier te lande reeds sedert bijkans 50 jaren bestaan hebben. Zij ontkenden, dat die scholen bij de wet van 1806 zijn ingesteld. Tijdens de invoering dier wet was de Hervormde Kerk pas als heerschende afgetreden en de gelijkstelling der gezindheden meer op het papier dan in het wezen der zaak tot stand gebragt. De zamenstelling van de twee groote afdeelingen der Christenheid was destijds een geliefkoosd denkbeeld. Verre was men er echter af, zoo als trouwens uit de aangehaalde voorschriften der toenmalige schoolverordeningen blijkt, om het Christelijk beginsel op de school te willen prijs geven. Naast de openbare lagere scholen bleven afzonderlijke scholen voor de Israelieten gevestigd. De handhaving van het Christelijk beginsel op de eerstgenoemde rustte op een onderlinge overeenstemming, die tot 1815 zonder noemenswaardigen tegenstand voortduurde, doch sedert ook in verband met de staatkundige gebeurtenissen, allengs verbroken werd. De Regering, om aan toenemende klagten gehoor te geven, werkte er toe mede, dat het Christelijk beginsel op de openbare lagere scholen eerst verzwakt en ontzenuwd, later, ook nadat pogingen ter bevrediging, zoo als die van 1842, mislukt waren, geheel ter zijde geschoven werd. In onzen tijd zijn de openbare lagere scholen geenszins wat zij, volgens de wet van 1806 moesten zijn, en kunnen zij te gelijk geenszins als scholen van verdraagzaamheid worden beschouwd.

Wilde men, zeiden deze leden, beweren, dat het denkbeeld om afzonderlijke openbare scholen in den aangeduiden zin op te rigten, onuitvoerlijk ware, dan hadden zij, tot ontzenuwing dier bedenking, niet anders noodig dan op het voorbeeld van andere landen te wijzen. De wetgeving op het lager onderwijs in Frankrijk brengt de oprigting van afzonderlijke gemeentescholen *(écoles communales)* voor kinderen van eene der van staatswege erkende kerkgenootschappen mede, zoodra het aantal zoodanige kinderen in de gemeente daarvoor groot genoeg is. In Pruissen bestaan de afzonderlijke openbare scholen voor de kinderen van Protestanten en Roomsch-Katholieken, uit kracht van de koninklijke kabinetsorder *Ueber Simultan-Schüle* van 4 October 1821. In Engeland is het openbaar lager onderwijs gevestigd op het gebruik der H. Schrift; de gemengde school is daar onbekend en ongeëerd.

Zij eindigen met de verklaring, dat het stelsel der oprigting van afzonderlijke scholen in hun oog het eenig handhaafbare was, het eenige middel geschikt om aan alle kinderen zonder onderscheid de weldaad van een voldoend openbaar lager onderwijs te doen genieten. Sommigen voegden er uitdrukkelijk bij, dat, indien de tegenwoordige Grondwet zich tegen de invoering van dat stelsel mogt verzetten, daarin eene afdoende reden zou gelegen zijn om zoo spoedig mogelijk tot eene herziening dier Grondwet over te gaan.

II. Het tweede hoofdgevoelen werd door een veel grooter aantal leden voorgedragen. Zij gingen uit van de stelling, dat, even als het Christendom de grondslag is onzer beschaving, zoo ook Christelijk godsdienstige beginselen een der hoofd-elementen van het openbaar lager onderwijs moeten uitmaken. Zij geloofden niet, dat de Grondwet eenigen hinderpaal daaraan in den weg legt. De eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, in het 2de lid van art. 194 der Grondwet voorgeschreven, behoeft niet in dien zin te worden uitgelegd, als of geheele terzijdestelling dier begrippen bedoeld ware. Het duidt zelfs zulk eene uitlegging niet. De zin onzer natie vordert een godsdienstig en wel een Christelijk godsdienstig onderwijs. De overgroote meerderheid der ingezetenen verlangt niet, dat reeds op de school bijzondere leerstellingen van kerkgenootschappen worden aangeraakt of in de jeugdige gemoederen zaden worden geworpen, waaruit later het kwaad der onverdraagzaamheid zou kunnen ontkiemen, maar zij stelt er wel hoogen prijs op, dat het lager onderwijs dienstbaar worde gemaakt aan de bevordering van zedelijkheid en godsdienst en aan het geloof in die groote waarheden, waaromtrent al de Christenkerkgenootschappen het eens zijn. Wierd dus de inrigting van het openbaar lager onderwijs derwijze geregeld, dat de bevordering van Christelijke beginselen op de openbare school onmogelijk wierd, dan zou die regeling, in plaats van iedere godsdienstige begrippen te eerbiedigen, gelijk de Grondwet beveelt, in tegendeel in strijd zijn met het godsdienstig begrip van de natie in 't algemeen. Te gelijk zou dan het belang van den Staat, welks welzijn op de zedelijkheid en den godsdienstzin zijner burgers berust, weinig worden behartigd. De school is, gelijk reeds vroeger werd aangemerkt, geenszins de opvoedingsplaats der jeugd, maar kan en mag toch aan die opvoeding dienstbaar zijn.

De voorgedragene wet nu geeft maar al te zeer aanleiding, om aan de bedoelde geheele uitsluiting te denken. De memorie van toelichting gewaagt er wel van, dat het gewoon onderwijs op de openbare gemengde school althans eene algemeen godsdienstige en zedelijke strekking zal hebben, maar dit denkbeeld wordt in de wet niet weergegeven. De aanhef van art. 1 spreekt alleen van „*algemeene ontwikkeling en vorming*"; woorden die, zoo als zij daar zijn nedergeschreven, reeds uitermate onbestemd zijn, en door de uitlegging, daaraan in de Memorie van Toelichting gegeven, beperkt worden tot bloote verstandsbeschaving, zonder vorming van het hart. Aan den anderen kant is het voorschrift van art. 4 van het ontwerp, volgens hetwelk de onderwijzer der openbare school zich onthouden moet van iets te onderwijzen, te doen of toe te laten, kwetsend voor de godsdienstige begrippen van *eenigerlei* gezindheid zoo onbeperkt, dat daaruit de ongerijmdste gevolgtrekkingen af te leiden waren. Dat voorschrift gaat veel verder dan de *eerbiediging* bij artikel 194 bedoeld. De minste vermelding door den onderwijzer van eenig godsdienstig beginsel zou als kwetsend kunnen worden beschouwd, terwijl, blijkens het gezegde op bladz. 7 der Memorie van Toelichting, schorsing en ontslag de straf zou wezen van hem, die zich aan overtreding van het verbod mogt schuldig maken. Zal op die wijze de openbare onderwijzer zelfs in den toon en geest van zijn onderrigt niet uitermate worden belemmerd, en voet worden gegeven aan het denkbeeld, dat, hij zijne taak te buiten gaat en zijne roeping miskent, zoo hij verder gaat dan eene werktuigelijke mededeeling der meest noodzakelijke kundigheden? Nog uit een bepaald oogpunt zouden deze leden of de meesten hunner het ten hoogste afkeuren, dat zulk een denkbeeld wortel vatte. Toen aan het verlangen naar vrijheid van onderwijs toegegeven werd, geschiedde dit onder de bepaalde voorwaarde, dat het openbaar lager onderwijs overal op de meest voldoende wijze wierd ingerigt. Dit onderwijs moest beantwoorden aan de behoeften der natie, opdat de oprigting van bijzondere scholen, die zoo ligt sektescholen konden worden, niet te zeer wierd aangemoedigd. Wierd echter de wet, zoo als zij daar ligt, vastgesteld, dan zou het vermoeden veld kunnen winnen, dat de openbare lagere school voortaan geheel iets anders worden zou dan zij tot nu toe is; dat elk godsdienstig element daarvan zorgvuldig zou worden geweerd; dat geenerlei vorming van het kind tot een braaf, godvruchtig mensch daar meer zou worden toegelaten. Dit nu zou men eene hoogst treurige uitkomst achten. De ondergang van het openbaar lager schoolwezen kon daarvan door den tijd het gevolg zijn.

Eenige bladen deelen belangrijke verslagen mede, waarin naar eisch gehuldigd wordt het edel en allen lof waardig gedrag der Belgische H.-Cecilia-maatschappij van Mechelen, wier leden herwaarts zijn gekomen, om, in eenige steden concerten te geven, welker opbrengst strekken zal tot leniging der ellende van hen die, tijdens den jongsten watersnood, zoo fel geteisterd zijn. Alle hulde brengende aan de schoone en brave handelwijze der mechelsche maatschappij. Kunnen wij de aanmerking niet terughouden, die velen, ongetwijfeld, bij zich-zelven zullen gemaakt hebben, dat bij hare edele bemoeijingen, waarbij én België en Nederland niet dan winnen kunnen, het drijven van eenige landgenooten toch zonderling afsteekt, van dezulken namelijk, die door het oprigten van gedenkteekenen en het houden van feestvieringen, den toestand van voor vijf-en-twintig jaar trachten te herlevendigen en die niets onbeproefd schijnen te willen laten, om de Belgen, dat „snoode muitrenrot," in hun nationaal gevoel te beleedigen. Of dezulken daardoor aan hun eigen land eene groote dienst bewijzen, blijven wij betwijfelen.

Ziehier wat het *Handelsblad* uit Rotterdam en 's Hage, betreffende het onthaal aan de H.-Cecilia-maatschappij te beurt gevallen, mededeelt:

ROTTERDAM, 4 Junij. Ten 12 ure kondigde het gebulder van het geschut van verscheidene schepen de nadering aan van de met tal van vlaggen versierde stoomboot *Stad Antwerpen*, welke dit saluut beantwoordde, terwijl de muziek onzer schutterij zich deed hooren. Aan boord van deze stoomboot bevonden zich ongeveer 200 leden der koninklijke Belgische societeit St. Cecilia van Mechelen, waaronder een 30tal zangers van de Groote Harmonie van Brussel. Bij het aanleggen der boot werd het gezelschap ontvangen door de commissie tot regeling der muzikale uitvoeringen hier ter stede van meergenoemde societeit, door eene deputatie uit dergelijke commissie te 's Gravenhage, door heeren officieren der dienstdoende schutterij en van het garnizoen, door het korps muzikanten der dienstdoende schutterij en door deputatien van verschillende liedertafels en muziekvereenigingen hier ter stede; zoodra de commissie uit het bestuur der societeit St. Cecilia aan wal was gestapt, rigtte de Ed. Achtb. heer J. F. Hoffmann, voorzitter der commissie alhier, tot haar een hartelijken welkomsgroet, welke op gulle wijze beantwoordt werd. Terstond daarop viel de muziek der schutterij in, dat door de afdeeling koperen instrumenten van het Mechelsche muziekgezelschap met de uitvoering der Nederlandsche volksliederen werd beantwoord.

De stoet zette zich daarop in beweging; langs den weg had zich eene ontzettend groote menigte toeschouwers verzameld, terwijl uit vele huizen vlaggen waren gestoken. In weerwil van het gedrang, dat op verscheiden punten ontstond, heeft men, dank zij de zorg der policie, van geene ongelukken gehoord.

Aan het lokaal der societeit Harmonie gekomen, plaatste het korps muzikanten der schutterij zich aan den ingang, terwijl de geheele verdere stoet naar eene der bovenzalen trok, welke feestelijk voor de ontvangst getooid was.

Toen de stoet zich in de zaal geschaard had, nam de heer burgemeester dezer stad het woord en heette heeren directeuren en leden van de koninklijke Belgische societeit St. Cecilia nogmaals hartelijk welkom in Nederland en in Rotterdam; hij roemde het edele doel der societeit dat aller erkentelijkheid en sympathie waardig was, daar dusdoende ook de toonkunst door haar werd dienstbaar gemaakt tot leniging van smarten en tot het uitoefenen van weldadigheid; hij hoopte en vertrouwde, dat eene talrijke opkomst het zegel op de edelmoedige bedoelingen der vereeniging zou drukken. De heer du Trieu de Terdonck, senator, ridder der orde van den Nederl. Leeuw en der Leopoldsorde, president der societeit St. Cecilia, bragt zijnen hartelijken dank voor de luisterrijke ontvangst en vereenigde zich met den wensch, dat een rijke oogst hunne pogingen mogt bekroonen.

De matinée musicale duurde tot ongeveer vier ure. De door de sectie koperen instrumenten van de koninklijke Belgische societeit St. Cecilia van Mechelen ten gehoore gebragte stukken, waarvan het programma vroeger is medegedeeld, gaven algemeen genoegen en de wijze van uitvoering regtvaardigde ten volle wat vroeger nopens de verdiensten van dit muziekgezelschap gezegd is. Ten slotte gaf men nog het *Wien Neêrlandsch Bloed*, enz. ten beste, hetwelk algemeene geestdrift verwekte.

Het gezelschap St. Cecilia van Mechelen zal morgen ochtend ten 8½ ure van hier naar 's Hage vertrekken.

— 5 Junij. Was de toeloop heden morgen groot bij de matinée musicale, niet minder was zulks het geval met het gisteren avond gegeven concert door de Koninklijke Belgische societeit St. Cecilia; de groote zaal der *Doelen* kon de menigte niet bevatten, welke was toegestroomd; de schoone uitvoering der verschillende nommers bleef niet vruchteloos in hare uitwerking; als uit éénen adem galmden de bravo's door de ruimte, en toen ten slotte, een der zangers, met koor-begeleiding het „*Wien Neêrlands bloed*" aanhief, schenen de toejuichingen geen einde te zullen nemen en wuifde men wederzijds met zakdoeken.

Heden morgen ten even half negen ure zijn de Concertgevers, onze Belgische naburen, vergezeld van eenige heeren des Commissie alhier, in uitgeleide gedaan, door het hoofd daarvan, den heer Burgemeester, met eenen extra trein, uitsluitend uit wagens der eerste en tweede klasse bestaande, getrokken door de met vlaggen versierde locomotief *Orion*, naar de rezidentie vertrokken.

'S GRAVENHAGE, 5 Junij. Heden heeft alhier de intogt plaats gehad van het Belgisch toonkunstgezelschap *Cecilia*. Zoowel aan het station van den ijzeren spoorweg als langs de straten, die de stoet doortrok, waren de gebouwen en woningen met vlaggen, groen en bloemen prachtig versierd. Eene ontelbare menigte bevond zich overal om hare hulde aan het gezelschap te bewijzen en aan het feest van den dag deel te nemen. Aan het station aangekomen, werd het plegtig ingehaald en verwelkomd. Daar werd het door de overheden en vereerders der schoone kunsten ontvangen en toegesproken.

De stoet volgde den gewonen weg door de stad, naar het gebouw *Diligentia*, waar het gezelschap werd afgewacht door de leden van de liedertafels alhier, die het met hunne banieren begroetten. Daar voerden de muzijkkorpsen van de schutterij en grenadiers enkele stukken uit, die door het Belgische muzijkkorps met het *Wien Neêrlandsbloed* werden beantwoord.

Het gezelschap heeft zich na eenig verwijl in het lokaal *Diligentia*, naar de witte societeit op het Plein begeven, waar een dejeuner voor hetzelve in gereedheid was ge-

bragt. Van daar is het met rijtuig naar Scheveningen gegaan, om die badplaats te bezoeken.

Het Koninklijk besluit, regelende de fameuse zaak te Kockengen, heeft de afgescheiden gemeente aldaar niet bevredigd. Het kerkeraad dier gemeente heeft zich andermaal tot Z. M. gewend met de bede, dat het HD. behage, met intrekking van het hier boven bedoelde besluit, de stichting der nieuwe Roomsch Katholijke Kerk te Kockengen, op grond van de bepalingen der wet, te beletten. (H.)

Een te Frankfort verschijnend, met veel talent en zaakkennis geschreven weekblad, *der Actionär*, hetwelk speciaal aan den handel in geld, fondsen en actien gewijd is, deelt uit eene zekere bron mede, dat de heer Louis Drucker te Madrid bereids, in tegenwoordigheid van den heer v. Grovestins, Nederl. gezant in Spanje, een onderhoud heeft gehad met den Spaanschen minister van finantien, en dat deze hem de verzekering heeft gegeven, dat hij zeer goed doordrongen is van het buitengewone verschil tusschen de onlangs door de Cortes afgewezene vorderingen der houders van zoogenaamde coupons bewijzen, en die der houders van eene regelmatige schuldvordering als die der 3 pCt. uitgestelde schuld van 1831; dat dan ook de regering deze laatste in ernstige overweging zal nemen. Deze gegronde en in de daad onbetwistbare vorderingen worden overigens door de gezanten van Frankrijk, België en Nederland ondersteund, en men hoopte, dat ook de Pruisische gezant zich spoedig aan de pogingen der genoemde staatsmannen zou aansluiten. (H)

Volgens opgave van het ministerie van Finantien is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen, over de maand Mei jl., ontvangen aan suiker-accijns, in hoofdsom, opcenten en collectief zegel, een bedrag van *vier duizend zes honderd drie en zestig gulden drie en zestig cents.*

Men schrijft uit 's Hage:

»Dezer dagen vervoegde zich bij een horologiemaker alhier, een persoon als R. K. geestelijke gekleed en zeggende kapellaan in eene naburige gemeente te zijn, tot het koopen van een horologie, waarop hem eenige horologiën werden voorgelegd. Het viel hem echter moeijelijk keus te doen, vermits, volgens zijn voorgeven het tot een cadeau moest dienen, waaromtrent hij vooraf zijn pastoor wilde raadplegen. De niets kwaads vermoedende horologiemaker behandigde hem daarop, op zijn verzoek, een viertal gouden horologiën, waarmede hij vertrok, na vooraf den horologiemaker verzocht te hebben zich den volgenden dag, op een bepaald uur, bij zekeren pastoor te 's Hage te vervoegen, alwaar hij zich dan ook zoude bevinden, wanneer de betaling zoude volgen van het horologie waarop de keus gevestigd mogt worden, tevens onder teruggave van de overigen. De horologiemaker vervoegde zich den volgenden dag aan het opgegeven adres, doch moest tot zijne teleurstelling en schade ondervinden, dat hij te ligtvaardig in het schenken van vertrouwen was geweest, en de gewaande geestelijke niemand anders was dan een eerloozen bedrieger, die zich van een geestelijk kleed had bediend om vertrouwen te wekken. Voor zoover men weet is deze opligter, niettegenstaande de gedane nasporingen, nog niet in handen der justitie." (Hbl.)

Wij vernemen, dat bij de hooge Regering een wetsontwerp gereed ligt, om den termijn tot herziening der plaatselijke belastingen bij art. 791 der gemeentewet bepaald, eenigen tijd te verlengen.

Bij koninklijk besluit is aan de heeren gebroeders Goedkoop, te Amsterdam, G. Schalk en W. Landsaat, te Buiksloot, concessie verleend tot exploitatie van het veer tusschen Amsterdam, het zoogenaamde Tolhuis en Buiksloot, en tot het graven van een kanaal van de Willemsluis tot Buiksloot.

Bij Koninklijk besluit zijn de volgende kantoren der directe belastingen en accijnsen in de provincie Zeeland vereenigd, als: die te Koewacht en Overslag c. a. met dat derzelfde middelen te Axel als hoofdplaats; dat te Zaamslag, met dat der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Neuzen c. a. als hoofdplaats; en zijn voorts benoemd tot ontvanger der dir. bel. en accijnsen, te Axel, Koewacht, Overslag en Vlinderspe, en van de geriefkantoren voor de dagelijksche behoeften der grensbewoners te Koewacht en Overslag, de heer W. Schuijlenburg; der dir. bel., in- en uitg. regten en accijnsen te Neuzen, Hoek en Zaamslag, de heer S. Jordt Hoffman.

Bij Koninklijk besluit is de ontvangst der directe belastingen en accijnsen in de gemeente Vrije en Lage Boekhorst, thans deel makende van het kantoor Sassenheim, gevoegd bij het ontvangkantoor te Alkemade, en is voorts de ontvangst der directe belastingen en accijnsen te Sassenheim en Voorhout gesupprimeerd en vereenigd met die te Warmond, waar het kantoor zal gevestigd zijn onder het voortdurend beheer van den ontvanger H. J. Clarion.

HARDERWIJK, 4 Junij. Het vruchtbare weder dezer dagen doet veel groeikracht ontstaan. Het aardappelgewas begint bijzonder aan te komen; de rogge in de omstreken komt veel bij, en de vruchtboomen beloven veel; ook de groenten groeijen sterk, al hetwelk te zamen de hoop doet ontstaan, dat het gewas van dit jaar, hoewel laat begonnen, evenwel nog bij tijds een vruchtbaren oogst zal kunnen opleveren.

TILBURG, 4 Junij. Gisteren heeft te Oosterwijk de inwijding van eenen aldaar gelegen straatweg, aansluitende aan den grooten weg van 's Bosch naar Tilburg, met veel plegtigheid plaats gehad.

SCHOONHOVEN, 4 Junij. Heden zijn aan Z. M. den Koning ten geschenke gezonden door de gebr. G. Naves en W. Naves, tuinlieden alhier, nieuwe aardappelen, niet geteeld in bakken, maar gebouwd op den kouden grond.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 5 Junij.

In deze zitting zijn ingekomen: 1°. de algemeene rekening der Staatsinkomsten en uitgaven over het dienstjaar 1852; 2°. de rekening wegens de ontvangsten en uitgaven van het fonds der algemeene Landsdrukkerij over 1852; en 3°. de raming van uitgaven voor de Tweede Kamer voor het dienstjaar 1856.

De beide eerste stukken zijn verzonden naar even zoo vele kommissien tot onderzoek, het laatste naar de afdeelingen.

Bij de voortzetting der algemeene beraadslagingen over het wets-ontwerp tot afschaffing van den accijns op het gemaal hebben heden het woord gevoerd de heeren Meeussen en de Minister van Buitenlandsche Zaken.

De Kamer heeft ten half twee ure hare werkzaamheden geëindigd, ten gevolge van de aanneming zonder hoofdelijke stemming van een daartoe strekkend voorstel, gedaan door den heer Thorbecke en ondersteund door de heeren van Nispen van Sevenaer en de Brauw, en bepaald dat die op morgen ten elf ure zullen voortgezet worden.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

LONDEN, 6 Junij. Uit het legerkamp voor Sebastopol wordt dd. 3 Junij gemeld, dat Sudjukkalé in Circassie op 28 Mei door de Russen is ontruimd, nadat zij de voornaamste gebouwen in brand hadden gestoken en 60 stukken kanon en 6 mortieren achtergelaten. Zij vereenigden zich bij Anapa; alle tusschen die plaats en Sudjukkalé gelegen forten zijn insgelijks ontruimd.

In het Huis der Gemeenten heeft de minister Palmerston aangekondigd, dat de conferentien te Weenen zijn gesloten. Nadat de heer Cobden eene redevoering had gehouden betrekkelijk de motie van den heer Disraeli, is de verdere beraadslaging tot Donderdag verschoven. De Heer Graham verklaarde zich geneigd, om vrede te sluiten, op de door Rusland aangeboden voorwaarden.

PARIJS, 6 Junij. De Russen hebben Sudjukkalé ontruimd, na 60 kanonnen en 6 mortieren onbruikbaar gemaakt te hebben. De telegrafische gemeenschap tusschen Varna en Balaklava is sedert eenige dagen gestremd. De *Moniteur* bevat ook de rapporten van den admiraal Bruat nopens de expeditie naar Kertsch en van Pelissier, aangaande de gevechten van 22 en 23 Mei, die de Franschen hebben meester doen worden van het terrein op het Quarantaine-fort.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Junij. Uit een officiëel rapport van den generaal Pélissier, dd. 2 Junij, blijkt, dat de geallieërden op 31 Mei op de hoogte van Kertsch zijn verschenen, waar zij van de autoriteiten van Genitsch de uitlevering eischten van den in de magazijnen aanwezig zijnden voorraad en van 90 daar aanwezige geladen schepen. Hierop door de Russen een weigerend antwoord gegeven zijnde, bombardeerde de admiraal Lyons de plaats, verjoeg het Russische garnizoen en vernielde alles, wat het geschut der vloot kon bereiken. In vier dagen tijds verloor de vijand alzoo een ontzagchelijk grooten voorraad levensmiddelen, vier oorlogsstoombooten en 240 vaartuigen van alle grootte, die hij uitsluiting door de Russen gebezigd werden om de Krim ten hunnen behoeve van proviand te voorzien.

— Aan de *Constitutionnel* wordt uit de Krim geschreven: »De plotselinge aftreding van onzen opperbevelhebber, den generaal Canrobert, heeft allen diep getroffen. Zonder ophef legde hij uit eigene beweging het opperbevel neder en trad weder aan het hoofd der divisie die onder zijn bevel bij de Alma gestreden heeft. Deze edelaardige stap wordt des te meer bewonderd, daar de redenen er van hier algemeen bekend zijn. Allen wisten dat de generaal Canrobert aftrad omdat hij niet wilde dat zijn persoon een hinderpaal zou zijn; hij vond onoverkomelijke bezwaren tegen eene noodzakelijke beweging bij lord Raglan en het Engelsche leger, die nog wrevelig waren wegens de terugroeping der paar Kertsch afgezonden expeditie, alhoewel het tegenbevel door den generaal Canrobert om zeer gewigtige en dringende redenen uitgevaardigd was; in die terugroeping werd een voorwendsel van besluiteloosheid gevonden, en hij nam zijn ontslag dewijl hij geen ander middel zag om dat voorwendsel weg te nemen.

»Hij wilde voorwaarts rukken, de Tschernaya overtrekken, aan het Russische leger de kommunikatien afsnijden, het garnizoen van Sebastopol afscheiden van deszelfs magazijnen en steunpunten; dat was het krijgsplan hetwelk zijns oordeels door de omstandigheden voorgeschreven werd en goede kansen zou opleveren om de vesting stormenderhand meester te worden. Doch dit plan bragt mede dat de krijgsmagt in beweging moest komen, en het engelsche leger, hetwelk zoo goed vecht, houdt niet veel van beweging. Het is niet gewend te marcheren: het heeft een belemmerenden nasleep van bagage, en daarbij heeft het nog gebrek aan vervoermiddelen en trekdieren.

Het operatieplan van den generaal Canrobert stuitte dan ook in het Engelsche hoofdkwartier op allerlei bezwaren en hinderpalen, en zelfs, wanneer men tot een besluit gekomen was, op eene werkeloosheid die alles verlamde; terwijl het jaargetijde en de weersgesteldheid, alsmede de aankomst der schepen met nieuwe troepen, al verder uitstel der operatien onraadzaam maakten. In deze omstandigheden was het, dat de generaal Canrobert tot het besluit kwam om het opperbevel neêr te leggen: zoo er geschillen van persoonlijken aard bestonden sedert het terugroepen der naar Kertsch gezonden expeditie, dan vervielen zij door zijne aftreding; deze zou in allen gevalle gelegenheid geven om nieuwe besluiten te nemen.

»Overmorgen, 24 Mei, moet eene divisie van den generaal Canrobert met andere regementen en met de cavalerie hare positien vooruitbrengen tot aan de Tschernaya, Balaclava achter zich en het dorp Kamara tot steunpunt hebbende. Deze uitbreiding onzer positien is noodzakelijk geworden door de aankomst van 25,000 man nieuwe troepen.

»Gisteren heeft Omer-Pacha met zijne divisie zijne oude legerplaats op de hoogte van Balaclava weder betrokken."

ENGELAND.

LONDEN, 5 Junij. Bij de heropening van de zitting van het Lagerhuis op gisteren, heeft de heer Milner Gibson de debatten begonnen over zijne motie tot het aannemen van Ruslands voorstellen als grondslag van de vredesvoorstellen. Sir W. Molesworth heeft bij deze gelegenheid de regering verdedigd. Nadat nog verscheidene redenaars het woord hadden gevoerd, heeft de heer Cobden voorgesteld de debatten te verdagen tot morgen, waartoe is besloten. Overigens is er niets gewigtigs voorgevallen.

— Met de stoomboot *Asia* zijn berigten ontvangen uit New-York, loopende tot 24 Mei. Te New-Orleans was het gerucht in omloop, dat te Rio Grande (Mexico) eene omwenteling was uitgebarsten, en dat 1500 man, onder aanvoering van Caravajal, den stroom waren overgetrokken.

Volgens berigten uit Havana had de kapt. generaal Concha zich op reis begeven, ten einde eene inspectie te houden over de troepen te Malanzas en Cardenes. Na zijne terugkomst zou de blokkade der havens opgeheven worden.

De wetgeving in Californie heeft beraadslaagd over de verdeeling van het grondgebied in drie staten, onder den naam van Californie, Colorado en Shasion. Indien tot die verdeeling mogt worden besloten, dan zal de slavernij uit deze drie staten uitgesloten zijn.

Volgens berigten uit Rio Janeiro van 28 April, geloofde men aldaar, dat het kantoor van Urquiza zich zoude terugtrekken, zodra de wetgevende magt in Buenos Ayres bijeengekomen zou zijn. Die bijeenkomst zou plaats hebben op 3 Mei.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 5 Junij. De gisteren gehouden vredes-conferentien zijn voor goed afgebroken.

Heden is vorst Gorst Gortschakoff door den Keizer in eene audientie ontvangen.

Geen nieuws uit de Krim.

BERLIJN, 4 Junij. Eene dépêche uit St. Petersburg, dd. 31 Mei, meldt, dat de kozakken van Klein Rusland, die van Tchernikoff en Pultawa te wapen geroepen zijn, om ingelijfd te worden bij de militie, tot wier spoedige organisatie al het mogelijke in het werk wordt gesteld.

STADSNIEUWS.

In de 226ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 12834 *f* 1500.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 6 Junij.

BEVALLEN (5 Junij): A. E. Meursing, geb. Schweeke, Z. — G. M. Matthies, geb. Dobinhoff, D. — M. A. Recase, geb. Carp, Z.

OVERLEDEN (1 Junij): C. F. Baede, 44 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 6 Junij.

GRAANMARKT.

Tarwe zonder verandering; 130 & witb. Poolsche *f* 525; 123 & bonte dito *f* 500; 131 & Geldersche *f* 465 op levering.

Rogge ruim prijshoudend met redelijken handel: 119 ℔ Archangel *f* 337, 340; 118 ℔ Deensche *f* 300; 124 ℔ Pommer *f* 332; 124 ℔ Zweedsche *f* 330 van boord te ontvangen.

Garst iets hooger; 107 ℔ Knobbe *f* 205; 112 ℔ Deensche *f* 220.

Haver en Boekweit zonder handel.

Lijnzaad een doen: 111/2 ℔ Koningsb. *f* 382$\frac{1}{2}$; 88, 89 ℔ Libau Hennipz. *f* 240. *Raapolie* op 6/w. *f* 53$\frac{3}{4}$; Vliegend *f* 52$\frac{1}{2}$; 1°. Sept. *f* 49$\frac{1}{2}$, 9; Oct., Nov. en Dec. *f* 49. *Lijnolie* op 6/w. *f* 41$\frac{1}{2}$; Vliegend *f* 40; 1°. Sept. *f* 40$\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Oct. *f* 41, $\frac{1}{4}$; Nov. *f* 41$\frac{3}{4}$; Dec. *f* 41$\frac{3}{4}$, 2. *Hennepolie* op 6/w. *f* 45$\frac{3}{4}$; Vliegend *f* 44$\frac{1}{2}$.

ANTWERPRN, 5 Junij. *Koffij* zonder bekenden omzet.

Ruwe Suiker. Uit de hand zijn verkocht 46 kisten Havana, alsmede in veiling wegens beschadigdheid 398 kisten Bahia.

Rijst. Van gepelde Aracan zijn verkocht 500 balen, terwijl voor groote partijen ongepeld, diverse biedingen tot zeer vaste prijzen zijn afgewezen.

Granen. Zeer vaste markt zonder noemenswaardige zaken.

LONDEN, 4 Junij. *Ruwe Suiker.* Vreemde soorten vast met weinig handel.

Koffij. Native Ceylon kalm 47 s 6 d a 46 s.

Talk iets vaster. Petersburg. 52 s. 6 d.

Granen. Tarwe 1 a 2 s. hooger op de prijzen der voorgaande week. Garst zeer vast. Haver gaat vrij goed van de hand.

LIVERPOOL, 4 Junij. *Katoen.* Wederom $\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{4}$ d hooger op de prijzen van Vrijdag, met eene omzet van 40,000 balen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		5 JUNIJ 4½ u. gebl.	6 JUNIJ 4 u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	$63\frac{15}{16}$	$63\frac{7}{8}$	a $63\frac{7}{8}$	$63\frac{7}{16}$
Dito Dito	3 "	$75\frac{3}{4}$	$75\frac{1}{4}$	" $75\frac{1}{4}$	
Dito Dito	4 "	$94\frac{5}{8}$	$94\frac{5}{8}$	" $94\frac{5}{8}$	$94\frac{9}{16}$
O. I. Leening 1844	4 "	$94\frac{1}{4}$		"	
Amortisatie	3½ "	$90\frac{3}{8}$		"	
Handel-Maatschappij	4½ "	128		"	
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ "			"	
Dito Hollandsche dito				"	
Obligatiën	4½ "	$100\frac{1}{4}$		"	
Maatschappij van Weld.	4 "	$80\frac{1}{2}$		"	
Aand. Ned. Bank.	"			"	
België, Certifikaten	4½ "			"	
Dito	2½ "			"	
Dito *Rothschild*	2½ "	$50\frac{7}{8}$	$50\frac{7}{8}$	"	
Frankrijk, Obligatiën	3 "			"	
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans	1 "	$18\frac{1}{16}$	$18\frac{1}{16}$	"	
Nieuwe	3 "	$37\frac{3}{4}$		"	
Binnenlandsche	3 "	$30\frac{11}{16}$	$30\frac{7}{16}$	" $30\frac{9}{16}$	$30\frac{9}{16}$
Cert. Coup. Sp. Com.		$4\frac{1}{8}$	$4\frac{1}{16}$	"	
Amortisable Schuld				"	
Portugal, te Londen	3 "	40	$39\frac{15}{16}$	" $40\frac{5}{16}$	$40\frac{5}{16}$
Dito Uitgestelde				"	
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 "	$102\frac{1}{4}$	$102\frac{1}{4}$	"	
Dito A°. 1828—1829	5 "	$101\frac{3}{4}$	$101\frac{3}{4}$	" $101\frac{1}{2}$	
Negot. 1831 en 1833	5 "	$83\frac{3}{8}$		"	
Nieuwe Engelsche	4½ "	$87\frac{1}{2}$	$87\frac{5}{8}$	"	
Negot. 1840	4 "	$77\frac{1}{2}$	$77\frac{3}{8}$	"	
Dito *Stieglitz*	4 "	$77\frac{1}{8}$		"	
Dito Nieuwe	4 "			"	
Obligatiën te Hamburg	5 "			"	
Inschr. op 't Grootboek	6 "			"	
Dito Certifikaten	6 "	$59\frac{3}{4}$		"	
Polen, Obligatiën	4 "	$68\frac{1}{4}$		"	
Aandeelen 1835				"	
Oostenrijk, Metalliek	5 "	$61\frac{3}{4}$	$61\frac{11}{16}$	" $61\frac{5}{8}$	
Dito 1847	2½ "	$31\frac{1}{2}$	$31\frac{3}{4}$	" $31\frac{7}{16}$	
Dito 1851 en 1852	2½ "	$31\frac{1}{2}$	$31\frac{3}{4}$	" $31\frac{7}{8}$	
Dito Nieuwe	5 "	$73\frac{11}{16}$	$72\frac{3}{4}$	" $72\frac{3}{4}$	$72\frac{3}{4}$
Dito 1854	5 "	$73\frac{13}{16}$	$72\frac{3}{4}$	" $72\frac{3}{4}$	$72\frac{1}{2}$
Weener, Bank	5 "			"	
Dito	4 "	$56\frac{3}{4}$		"	
Aand. met Loting fl. 250	*f*			"	
Nieuwe dito 1854				"	
Pruiss. Aand. 1854	3½ "			"	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	"			"	
Dito Orig.				"	
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 "			"	
Sardinië, te Londen	5 "			"	
Denemarken, dito	3 "			"	
Louisiana, te Londen	5 "	$100\frac{1}{4}$		"	
Brazilië	5 "		$99\frac{1}{4}$	"	
Dito 1843	5 "			"	
Mexiko, te Londen £ 100	3 "	$20\frac{9}{16}$	$20\frac{7}{16}$	" $20\frac{1}{2}$	
Dito Onbepaalde	"	$20\frac{1}{2}$	$20\frac{7}{16}$	" $20\frac{1}{2}$	
Peru	4½ "			"	
Grenada, dito à £ 100	2½ "		$16\frac{9}{16}$	"	
Dito Uitgestelde		$6\frac{3}{4}$	$6\frac{11}{16}$	"	
Ecuador			3	"	
Venezuela, te Londen	4 "			"	
Dito Uitgestelde	1¼ "			"	
Grieken, Bl. à £ 100	5 "			"	

Nat. Met. $65\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; Stieglitz 5 pCt. 81, $\frac{1}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Bij algemeen tamelijk veel affaire waren heden meest alle fondsen flaauwer gestemd; alleenlijk naar Portug. was wederom veel vraag en blijven $\frac{1}{4}$ hooger dan gisteren.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $56\frac{1}{16}$	Livorno	2/m	*f* $39\frac{1}{4}$
"	zigt	» $56\frac{11}{16}$	Napels	»	» 86
Bordeaux	2/m.	» 56	Petersburg	»	» 1.74
"	zigt	» $56\frac{1}{2}$	Weenen	6 w.	» 28
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» $35\frac{1}{2}$
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 100
Seville	»	» 241	Hamburg	2/m.	» $35\frac{1}{2}$
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» $35\frac{9}{16}$
Lissabon	»	» $41\frac{1}{4}$	Londen	2/m.	» 11,80
Porto	»	» $41\frac{1}{4}$	»	zigt	» 11,85
Genua	2/m.	» $46\frac{1}{4}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 5 Junij. Belg. leen. 2½ pc. $53\frac{7}{8}$; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. $94\frac{1}{4}$; Spanje 1—3 pc. $17\frac{7}{8}$; Binnenl. 3 pc. 31; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. $64\frac{1}{4}$.

PARIJS, 5 Junij. Fransche 4½ pc. 94.—; 3 pc. 70.50; 3 pc. Spanje $31\frac{3}{4}$; id. 1 pc. $18\frac{1}{2}$; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 83.

MADRID, 4 Junij. 3 pc. Schuld 32.10; id. 1 pc. 18.10.

LONDEN, 5 Junij. Consols $91\frac{3}{8}$, 3 pc. Spanje buitenl. 38; 1 pc. dito $18\frac{1}{4}$; Comité-Bewijzen 4; Passive $3\frac{5}{8}$; 5 pc. Rusl. 100; 4½ pc. dito $89\frac{1}{2}$; 4 pc. Holl. $94\frac{1}{2}$; 2½ pc. id. $64\frac{1}{2}$; 5 pc. Sardinië $85\frac{1}{2}$; Brazilië 100; 4½ pc. Peru 68; Gren. uitg. $6\frac{7}{8}$; id. werk. 17; 3 pc. Mexiko 22; 4 pc. Portugal —; Turkije —; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 5 Junij. Met. 5 pc. $79\frac{3}{8}$; id. 4½ pc. 69; Bank-Aktien 993; Wissel op Londen 12.14; Amst. —; Parijs 146; Goud —; Zilver $27\frac{3}{8}$; Nieuwe Leening $104\frac{1}{4}$.

BERLIJN, 5 Junij. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; 5 pc. $97\frac{1}{4}$; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. $17\frac{3}{8}$; Parijs $78\frac{3}{8}$; Amst. $139\frac{3}{8}$; Weenen —; Petersburg $99\frac{1}{2}$.

HAMBURG, 5 Junij. Spanje 3 pc. $28\frac{3}{8}$; id. 1 pc. 17; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië 81; Wissel op Amst. 36.15; Londen kort $13.5\frac{1}{4}$.

FRANKFORT, 5 Junij. 5 pc. Met. 68; 1 pc. Spanje binnenl. $17\frac{15}{16}$; id. 3 pc. $30\frac{3}{4}$; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Weenen —; Parijs —.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 5 Junij Sap, Joanna Jacoba, Suriname.

HELVOET, 4 Junij. Verschuur qq., Hendrika, Banjoewangie, l. v. Brouwershaven. - Wilkens, Harmonie, Triëst.

UITGEZEILD:

HELVOET, 5 Junij. Kleijnenberg, Anna, Batavia. - Oudshoorn de Groot Stiffry, Wilhelmina Catharina, id. - Kok, Valparaiso, Valparaiso. - Köhler, August Emma, New-York.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 6 Junij in lading naar:

Keulen	E. Haasters, Colln N°. 15.
Ludwigh. & Manh.	N. Schneckenberger, de Rijn.
Dusseldorp & Neus	F. W. Meeuwsen, Niederrein N°. 3.
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Mainz	F. Leijdekker, Mainz N°. 2.

AMSTERDAM, 5 Junij vertrokken:

Keulen & Coblentz	J. Dormohle, Patientia.
Frankfort	J. Arnheiter, Frankf. N°. 8.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.

Rijnhoogte Arnhem 5 Junij 2 el 15 duim. Keulen 5 » 10 vt. 2 »

Advertentiën.

Vijf-en-Twintigjarige Echtvereeniging

VAN

M. SCHEFFER

EN

C. M. HOUBEN.

Zaandam, 6 Junij 1855. (1013)

(1011) Heden beviel voorspoedig van een *ZOON*, J. T. A. M. GUEDING, geliefde Echtgenoot van Dr. P. J. A. H. VERMEULEN.

Delft, 3 Junij 1855.

De Zalf en Pillen van Holloway geven verbazende uitkomsten in gevallen van *roos*. De heer W..... Z...., te *Tilburg*, was zeer onderhevig aan roos, en deze huidontsteking had zich over zijn geheele ligchaam verspreid, en niettegenstaande hij menigvuldige geneesmiddelen had gebruikt vond hij geen baat. Eindelijk nam hij zijne toevlugt tot de zalf en pillen van Holloway, en het gevolg daarvan was, dat hij in weinig weken tijds geheel hersteld was. Dit geval heeft veel indruk verwekt.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1 85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.35, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. Adama, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche-straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. Grootendorst, depothouder te *Utrecht* en bij J. Straatman, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244 *Holloway's Etablissement*. (805)

AANBESTEDING.

De Pastoor en de Commissie der R. K. Gemeente te Vlaardingen, zijn voornemens ten huize van den Kastelein A. van Velzen, in de Romein aldaar, op Maandag den 18e Junij, des morgens ten 11 ure aan te besteden:

Het bouwen van een LIEFDE-GESTICHT en SCHOLEN.

De bestekken liggen ter lezing van den 8e dezer maand, ten huize van J. van Velzen, in de Visscherij te Schiedam; J. C. Wijthoff, Nederlands-Wapen, te Rotterdam; de Gez. van Heyningen, Heeren-Logement te Delft; J. F. Smeets, Zuid-Hollandsch Koffijhuis te 's Gravenhage; en A. van Velzen, in de Romein te Vlaardingen, alwaar de teekeningen ter inzage zijn gedeponeerd.

De aanwijzing in loco zal geschieden den 11e en 16e dezer maand, des morgens van 10 tot 12 ure.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Architect B. M. Schreijer, Hoofdsteeg te Rotterdam.

De bestekken zijn op *franco* aanvraag te verkrijgen à *f* 1, bij P. J. van Leeuwen en Zoon, Papierhandelaren te 's Gravenhage.

Vlaardingen, 6 Junij 1855. (1015)

(1016) Bij de **Twintigste Uitloting** van **Schuldbrieven**, ten laste van de R. K. Gemeente te Nijkerk, ten overstaan van den Notaris COLENBRANDER aldaar plaats gehad hebbende den 5 Junij 1855, zijn ter aflossing aangewezen: N°. 50, 101, 179, 186, 239 en 246.

Derzelver bedrag, evenzeer als dat der aldaar vervallene Coupons kan, op of na 1° Julij e. k. ontvangen worden, ten huize van den Wel-Eerwaarden Heer J. A. Clercx, Pastoor der R. K. Gemeente te Nijkerk, of ten kantore van den Heer Everard, Kassier te Amsterdam.

Te Koop.

Afzonderlijk of te Zamen.

Een voor twee jaren geheel nieuw gebouwd **Secretaire-Orgel**, in uitmuntend bewerkte Mahonijhouten Kast, hoog 1 el 7 pm 9 dm, breed 1 el 1 pm 2 dm, diep 6 pm 4 dm; hebbende een' buitengewoon krachtvollen en heerlijken toon.

Een **6 Octaafs Piano-Forte** van Mueller, in een fraaije Mahonijhouten Kast, hebbende een' sterken, aan[illegible] benevens eene Collectie Orgel-Piano- en [illegible] hebbenden adresseren zich in persoon of met *franco* Brieven, bij [illegible] van Eeden, te Noordwijk. (1014)

---

(671) Door G. B. VAN GOOR, te Gouda, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld: De derde verbeterde en belangrijk vermeerderde druk van

P. VAN DER BURG.

EERSTE GRONDBEGINSELEN DER NATUURKUNDE,

met 600 Houtsnede-Figuren.

Ingenaaid . . . . *f* 4.90.

In geprest Linnen Band. . . . . » 5.25.

Mogt dit Werk in zijne beide eerste drukken reeds in zoo ruime mate de goedkeuring van HH. Boogleeraren en Docenten weggedragen, gewis zal het thans, na de zoo belangrijke verbeteringen en aanwinsten, die het ondergaan heeft, en waarvan schier elke bladzijde getuigenis draagt, een nog hoogere bijval verwerven. De schoone vindingen van den jongsten tijd, op het gebied der Natuurkunde, zijn door duidelijke beschrijvingen en figuren (waarvan vele tot dus verre nergens elders te vinden zijn) in het helderst licht gesteld, de proeven zijn aanzienlijk vermeerderd, het hoofdstuk over het *licht* behandelt nu ook naar waarde de intereferentie, polarisatie, enz., kortom het Werk maakt in zijn nieuw gewaad ten volle aanspraak op den Titel van *Lees- en Leerboek der Natuurkunde in haren tegenwoordigen staat van ontwikkeling* [illegible]

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen en verzonden:

Het Gevoelen van Bossuet,

OVER DE

ONBEVLEKTE ONTVANGENIS

DER

MOEDER GODS.

Voorafgegaan door een Opdracht aan den Wel-Eerw. Heer

J. BRUNS,

DOOR

P. DEKKER, Jr.

Prijs 70 Cts.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.